

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Димитрова Бечева,

Нов български университет,

за дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

по докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“

на Джан Юен,

докторант на катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“,

към Факултет „Музикална педагогика“ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“

на тема: **„ВЛИЯНИЕТО И РЕФЕРЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ КЛАСИЧЕСКИ ХУДОЖЕСТВЕНИ ПЕСНИ ВЪРХУ КИТАЙСКИТЕ ВОКАЛНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ“**,

с научен ръководител: *проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак*

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Предоставените документи и материали по процедурата за рецензиране и защита на ОНС „Доктор“ на Джан Юен са пълни и коректни, отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив.

Докторантката представя следните материали: творческа автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък с публикации по темата на дисертационния труд, справка за приноси, заповед зачисляване, заповед отчисляване, заповед научно жури.

Кратки биографични данни за докторанта

Джан Юен [Zhang Yuan]: мецосопран, професор по вокална музика, заместник-директор на Средното училище към Музикалната академия в Шънян, гост-професор в Етническия университет в провинция Хъбей.

Тя е докторант в Академията за музикално и танцово изкуство в Пловдив, България, под ръководството на професор Тони Шекерджиева-Новак.

Образователен опит: През 2007 г. Джан Юен е приета в Музикалната академия в Шънян за придобиване на магистърска степен. Завършва през 2010 г. и остава в академията като преподавател.

Награди: Джан Юен участва многократно в международни и национални вокални конкурси и има много спечелени награди: носителка на златен медал от телевизионния конкурс за млади певци на провинция Ляонин; първа награда в категорията за преподаватели на международния вокален конкурс в Патая, Тайланд; първа награда в категорията за преподаватели на Китайско-корейския международен вокален конкурс; трета награда в категорията за преподаватели по белканто на втория национален конкурс за преподаватели и докторанти по вокал от висши учебни заведения и др.

Нейните ученици многократно са печелили награди в международни и национални вокални конкурси. Провела е множество самостоятелни концерти, оперни дуети и учебни музикални концерти. Многократно е канена да участва в музикални концерти в Сингапур, Южна Корея, Съединените щати и други държави.

Джан Юен е автор на научни публикации и трудове: съставила и издала „Избрани песни на Аарон Копланд“, публикувала две монографии и над десет статии в известни национални списания.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е с обем 163 страници, а структурата му обхваща: Увод, шест глави, Заключение, Приноси, Библиография – общо 46 източници (46 чуждоезични заглавия), Приложения (нотни примери на произведения на немски, френски и италиански автори), научни публикации по темата на дисертационния труд.

В **Увода** са формулирани обекта, предмета, целта, задачите на изследването, изложени са мотивите за избор на темата:

„В развитието на дългата история на музиката в Европа, европейските художествени песни имат специален статут и се превръщат във вид музика с дълбоки художествени постижения в професионалната музикална област. Художествените песни не само са уникални в музикалния жанр, но и оказват дълбоко влияние върху развитието на световното вокално изкуство..Вокалните творби в различните периоди ни носят едни различни музикални прозрения.“ (стр. 3)

Обект на изследването са европейските художествени песни, които „със собствения си уникален чар, влияят върху оценката и познанието на хората за съвременното вокално изкуство не само в Европа, но в целия свят. Строгата или свободна музикална нагласа в художествените песни, мелодичните структури, изпълнени с очарованието на класическата музика и смелите творчески стилове през Ренесанса – всички те рефлектират в голяма степен върху оформянето и влиянието на днешното китайско вокално изкуство“ (стр. 3)

Предмет на научното изследване е рефлексията на европейските художествени песни върху съвременното китайско вокално изкуство.

Целта на изследването „се основава на влиянието на характеристиките и достиженията на класическата европейска вокална музика върху китайската вокална музика.“ (стр. 3)

Изследването си поставя редица **задачи**, между които:

- коментар на културния обмен между източната и западната модерна естетика от историческа гледна точка и новите пътища на мисълта, които се откриват за музикалната композиция, както и по отношение развитие на китайското вокално изкуство.

Методологията на изследването включва обзор на научна литература по темата, проучване на материали, сред които голям брой книги, монографии.

Използвани са **методи** на сравнение, анализи и проследявайки фактологичните обстоятелства, са предвидени бъдещи тенденции в аспекта на международния културен обмен.

В **Първа глава** „*Развитието на европейските класически художествени песни*“, в исторически ракурс е направен преглед на художествените песни, на развитието на европейските класически художествени песни, на европейските художествени песни обладаващи типично представително значение.

Пояснява се, че: „В практиката на художественото творчество, авторите на художествени песни, чрез съдържанието не само разкриват своята визия за живота, но и се стремят да създадат естетическа мода, която да се адаптира към новата епоха. Всичко това се осъществява на базата на наследяване на националния естетически вкус и изкуство, на което могат да се насладят едновременно както хората от висшите слоеве на обществото, така и масите.“ (стр. 5)

В тази глава са представени характеристиките на европейските художествени песни: по жанр, тематика, предназначение, видовете художествени песни и тяхната естетика, преходът от традиционна към съвременна музика.

В **Глава втора** „*Преглед на развитието на китайската вокална музика*“, вниманието се фокусира върху развитието на китайската вокална музика, развитието на китайската вокална музика през късната династия Цин и КНР, жанра и вокалното изпълнение.

С особена важност са текстовете, представящи корелацията: исторически условия и социална среда – развитие на вокалната музика – жанрови особености и естетика на създаваната музика. В тази връзка са разгледани периоди на древната китайска вокална музика и е направен сравнителен анализ по отношение развитието на вокалната музика по времето на династиите: Цин, Хан, Уей, Дзин, Южните и Северните династии, династиите Суей и Тан, Мин и Цин, през късната династия Цин и КНР.

Третата, четвъртата и петата глави анализират влиянието на германските, френските, и италианските художествени песни, върху китайските вокални произведения.

Глава трета „Влияние на немските художествени песни върху китайските вокални произведения“, разглежда основните черти и художествена стойност на немските художествени песни, влиянието на немските художествени песни върху китайската вокална музика.

Глава четвърта „Влияние и връзката между френските художествени песни и китайските вокални произведения“, разглежда развитието на френските художествени песни, пеенето и стилът на френските художествени песни, художествените характеристики и стойността на френските художествени песни, референтната стойност на френските художествени песни във вокалните произведения - на примера на Форе.

Глава пета „Влиянието на италианските художествени песни върху китайските вокални произведения“, разглежда възникването и развитието на италианските художествени песни, техните стилови характеристики, влиянието на италианските художествени песни върху китайската вокална музика.

В глави трета, четвърта и пета, анализът се насочва и към интерпретационните особености, необходимите певчески умения, вокалното обучение.

Глава шест „Влияние и препратка на европейски класически художествени песни към китайските вокални произведения“, разяснява позоваването и влиянието на европейските класически художествени песни върху китайските вокални произведения. Анализът се насочва и към мелодията, текстовете, формално-структурните особености.

В **Заключението** са обобщени основните изводи, препоръките.

Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд

Разглежданият дисертационен труд е задълбочено изследване върху актуална тематика, пряко свързано с изпълнителската и педагогическа практика на докторантката, разработено в съответствие с изискванията за научен текст, в което съответната терминология е коректно използвана, а позоваванията са на базата на широк кръг източници. Личната гледна точка и идеи на автора, направените анализи и сравнения, формулираните изводи са представени в систематизирано изложение. Приложенията допълват основния текст.

Приемам изведените от докторантката приноси на труда, между които:

1. Разпространението и изпълнението на европейски класически академични песни изгражда мост за културен обмен между Китай и Европа.
2. В изследването се коментира културният обмен между източната и западната модерна естетика, от историческа гледна точка и новите пътища на мисълта, които се откриват за музикалната композиция.
3. Показано е всеобхватното влиянието на европейските класически академични песни върху китайската вокална музика.

Представените четири на брой публикации върху докторската теза отговарят на изискванията в съдържателен план:

1. „Обзор на развитието на китайската вокална музика“ – „Пролетни научни четения 2021“, АМИТТИИ, ISSN 1314-7005 , стр. 151-157
2. „Изследване на вокалните певчески умения и сценичните изкуства“ ИК Дзиуджоу – 2021, ISSN 978-5108-9799-3 -монография
3. „Изследване на разнообразното развитие и преподаване на китайски художествени песни от нова гледна точка“ – „The new voice of yue-fu“, 2022, септември 2022 г. , стр. 119-122, ISSN 1001-5736
4. „За европейските класически художествени песни и китайските вокални произведения“ – „Modern Music“, декември 2022, ISSN 1007-2233, стр. 23-25

Авторефератът в обем от 46 страници предава характера на докторската работа.

В заключение:

Давам своята положителна оценка за дисертационния труд на **Джан Юен „ВЛИЯНИЕТО И РЕФЕРЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ КЛАСИЧЕСКИ ХУДОЖЕСТВЕНИ ПЕСНИ ВЪРХУ КИТАЙСКИТЕ ВОКАЛНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ“**, във връзка с носените от него приноси с научни и приложни качества. Считаю, че дисертационният труд на докторантката изцяло отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“ по Закона за развитие на академичния състав на Република България и предлагам на уважаемото научно жури тя да ѝ бъде присъдена.

12.09.2024, София

доц. д-р Росица Бечева